

РЕШЕНИЕ

№ 32891

гр. София, 22.08.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав, в
публично заседание на 20.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **4709** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от АПК. С определение № 14933 от 30.04.2025 г. на АССГ, Второ отделение, 68 ми състав, производството по делото е разделено, като под № 4329 / 2025 г. е определено делото да продължи по исковата претенция за обезщетение за неимуществени вреди от Заповед № ЧР-38 от 5.06.2024 г. на изпълнителния директор на ИА „Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове“, отменена с влязло в законна сила съдебно решение № 2874 от 19.03.2025 г. по адм. д. № 53 / 2025 г. на ВАС, Второ отделение. По настоящото дело, с исковата молба на М. П. М. срещу Изпълнителна агенция „Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове“, се претендира обезщетение по чл. 106, ал. 4 от ЗДСл.

В исковата молба са представени два варианта за изчисляване на размера на обезщетението, определящи алтернативно претендираното обезщетение в размер на 5290.00 лв. или в размер на 4778.25 лв. В изпълнение на разпореждане на съда от 10.05.2025 г. /л.93/, ищецът е посочил в уточнителна молба от 23.05.2025 г. /л.95/, че сумата от 5290.00 лв. е формирана от максималния размер на основна заплата в 4 степен за длъжността „главен юрисконсулт“ към 01.04.2025 г. - 4600.00 лева x 15%, представляващи максималния допустим размер на надвишаване на максималния размер за 4 степен за „главен юрисконсулт“ по чл.12, ал.3 от НЗСДА, а алтернативно претендираният размер на обезщетението от 4778.25 лева е формиран като основната месечна заплата към датата на прекратяване на служебното правоотношение на ищеца в размер на 4155.00 лева се умножи по 15%, представляващи размера на увеличението, предвидено във Вътрешните правила за заплатите на служителите в ИА „Сертификационен одит

на средствата от европейските земеделски фондове“ и заповед № Р 104/13.08.2024 г. при годишна оценка за 2023 г. „Изпълнението надвишава изискванията“. В исковата молба е посочено, че въпреки императивния характер на разпоредбата на чл.108, ал.1 от ЗДСл, във връзка с чл.106, ал.4 в отменената като незаконосъобразна заповед № ЧР-14/01.04.2025 г. на изпълнителния директор на ИА „Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове“, с която отново е прекратено служебното му 1/7 правоотношение, поради съкращаване на длъжността, непосредствено след възстановяването му на работа в изпълнение на влязъл в сила съдебен акт, не е определено дължимото обезщетение за неспазен срок на предизвестие. Според ищеца, справедливо е да се определи обезщетение съобразно основната заплата на служителите, които изпълняват функции, близки до заемната от ищеца, поради съкращаване на длъжността, която е заемал.

Посочените от ищеца длъжности са на държавни одитори, изпълняващи сходни функции на съкратената длъжност „главен юiskonсулт“, която е заемал преди съкращението, съгласно направения анализ в решение № 17963/27.05.2025 г., постановено по адм. дело № 3652/2025 г. по описа на АССГ, с което е отменена заповед № ЧР-14/01.04.2025 г. на изпълнителния директор на ИА „Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове“. Алтернативно, ищецът е предложил съда да вземе предвид повишението, което би получил, ако не беше прекратено служебното му правоотношение, като съобрази последната му оценка за изпълнение на служебните му задължения за 2023 г. - „Изпълнението надвишава изискванията“, водеща хипотетично до увеличаване на основната му месечна заплата с 15 %. От страна на ответника е депозиран отговор на исковата молба. В отговора на исковата молба се оспорва така заявената претенция на ищеца за обезщетение по чл.106, ал.4 от ЗДСл, като се излагат доводи, че с отмяната на заповедта, с която е бил съкратен, отпада и задължението на органа по назначаване да предизвестят държавния служител, че неговата длъжност се съкращава, съответно и основанието за трансформиране на задължението за предизвестие по чл.106, ал.1, т.2 от ЗДСл и паричното обезщетение по чл.106, ал.4 от ЗДСл, като цитира съдебна практика в тази насока. В съдебно заседание ищецът /лично/, претендира уважаване на исковата претенция.

Счита, че всяко прекратяване на правоотношение е нов правопораждащ акт, тъй като се касае за издаване на нов административен акт, който подлежи на самостоятелен контрол за законосъобразност. Не може органът по назначаване да черпи права от собственото си безправие и от това, че прекратява служебното правоотношение без да спази разпоредбата на чл. 108, ал. 1 ЗДСл, в която да посочи дължимия размер на обезщетението, което съгласно чл. 106, ал. 4 ЗДСл при неспазено предизвестие следва да изплати обезщетение в размер на неспазения срок към предизвестие – месечния срок в случая. Поддържа, че този вид обезщетение се дължи към момента на прекратяване на служебните правоотношения и той не е в причинно следствена връзка със законосъобразността на акта по прекратяване. Касае се за обезщетение, което при съществуващо правоотношение и престиран труд в продължение на този един месец би довело до получаване на възнаграждение. В този смисъл сочи, че фактът, че е бил лишен от възможността на престира труд в рамките на този месец, при неспазване на срока на предизвестие представлява неспазване на разпоредбите на закона. На основание чл. 78, ал. 5 ГПК вр. чл. 36 от Закона за адвокатурата и във вр. чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредба/2004 – прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар. Ответникът - Изпълнителна агенция „Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове“, не изпраща процесуален представител.

В писмена молба от 20.04.2026 г. изразява становище по съществото на спора и претендира разноски въз основа на представени доказателства за тяхното плащане. Софийска градска прокуратура – редовно уведомена, представлява се от прокурор К., изразява становище за

неоснователност на исковата претенция, доколкото неспазването на предизвестие е обосновано от факта на отмяна на заповедта. Счита, че ако една заповед бъде отменена, не се дължи 2/7 съответното обезщетение за неспазване предизвестията, след като лицето бива възстановено. Счита, че дори да не се съдържа в заповедта разпореждане за обезщетение по чл.106, ал.4 от ЗДСл, жалбата се явява неоснователна, тъй като изходът от процеса е с отмяна на въпросната заповед, което води до липса основание за изплащане на обезщетение за неспазване на предизвестие. Административен съд София-град, след като обсъди приложените към делото доказателства и взе предвид становището на страните намира за установено от фактическа и правна страна следното: Между страните не се спори, че ищецът М. П. М. е бил назначен на длъжност „главен юрисконсулт” в дирекция „Финансово-стопанска и административна дейност” в Агенцията. Със заповед № ЧР-38/05.06.2024 г. на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция „Сертификационен одит на средствата от Европейските земеделски фондове“ е било прекратено служебното правоотношение на оспорващия, на основание чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл. С окончателно решение № 2874/19.03.2025 г. на ВАС, Второ отделение, по административно дело № 53/2025 г. заповед № ЧР-38/05.06.2024 г. е отменена.

М. е подал заявление до Изпълнителния директор на Агенцията в срока по чл. 122, ал. 1 от ЗДСл, с което е поискал да бъде възстановен на длъжността, заемана от него до уволнението му. Със заповед № РД-28/01.04.2025 г. на изпълнителния директор на Агенцията, във връзка с постановеното от ВАС решение, оспорващият е допуснат да заеме длъжността „главен юрисконсулт” в дирекция „Финансово стопанска и административна дейност” в Агенцията, считано от 01.04.2025 г. Със заповед № ЧР-14/01.04.2025 г. на изпълнителния директор на Агенцията е прекратено служебното правоотношение на оспорващия на основание чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл, във връзка с ПМС № 180 от 23.05.2024 г. за изменение на Устройствения правилник на Агенцията и заповед № РД-56 от 01.04.2025 г. на изпълнителния директор на Агенцията. Със заповедта не е определено обезщетение по чл.106, ал.4 от ЗДСл за неспазено едномесечно предизвестие. С решение № 17963 от 27.05.2025 г. по адм. д. № 3652/2025 г. на АССГ се отменя заповед № ЧР-14/01.04.2025 г. за прекратяване на правоотношението на М. П. М.. Решението е потвърдено с решение № 13142/17.12.2025 г., постановено по адм. дело № 7752/2025 г. на Върховния административен съд на РБ. В мотивите на решение № 17963 от 27.05.2025 г. по адм. д. № 3652/2025 г. на АССГ е прието, че „реално съкращение на длъжността „главен юрисконсулт” в дирекция „Финансово-стопанска и административна дейност” в Агенцията в случая не е извършвано, защото нито преди 01.04.2025 г. (датата на издаване на процесната заповед), нито след това такава длъжност е съществувала“, позовавайки се на решение № 2874/19.03.2025 г. на ВАС, с което е установено, че на длъжностите „държавен одитор“ в дирекция „Одитни дейности в областта на рибарството и аквакултурите“; "държавен одитор" в дирекция „Одитни дейности по европейските земеделски фондове“ - две щатни бройки и „старши одитор“ в дирекция „Одитни дейности в областта на рибарството и аквакултурите“ са възложени функциите, присъщи на длъжността, заемана от жалбоподателя.

При така установените фактическа обстановка и събраните по делото доказателства, съдът обосновава следните правни изводи: Предявеният иск с правно основание чл. 106, ал. 4 от ЗДСл е допустим, 3/7 като съгласно чл. 205 от АПК, искът е предявен срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт са причинени вредите – Изпълнителна агенция „Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове“, конкретно в случая не е спазил срока на предизвестие при прекратяване на правоотношението с ищеца и не му е платил предвиденото обезщетение за това. При определяне предмета на делото съдът съобразява процесуалните изявления на ищеца в тяхната цялост и според съдържанието им.

Действително ищецът е изложил два начина за определяне размера на претендираното обезщетение. И при двата обаче се твърди едно и също материално право, основано на един и същ правопораждащ факт и отнасящо се до един и същ неспазен срок на предизвестие. От съдържанието на уточнителната молба следва, че ищецът поставя присъждането на по-ниския размер в зависимост от неприемането на първоначално поддържания по-висок размер. При това положение съдът възприема максимално заявената сума от 5290 лв. като предел на търсената защита, а размерът 4778,25 лв. субсидиарен размера, до който според ищеца вземането следва да се приеме за установено при невъзприемане на първата предложена методика. Съдът не намира, че искът е в неустановен размер, а следва да установи дали вземането съществува и в какъв размер е доказано, като при частична основателност уважи иска до установения размер и го отхвърли за разликата. Така възприетият предмет позволява еднозначно определяне на обективните предели на силата на пресъдено нещо. Горните съображения съдът излага предвид, постановеното между същите страни решение на Върховния административен съд на РБ по друг спор за обезщетение, с което първоинстанционно решение е обезсилено поради неопределеност на петитума при поддържане на два размера на материалното право.

Разгледан по същество искът е частично основателен. По основаниято: Съгласно чл. 106, ал. 1 ЗДСл органът по назначаването може да прекрати служебното правоотношение в предвидените от закона случаи с едномесечно предизвестие. По делото е безспорно установено, че със заповед № ЧР-14/01.04.2025 г. на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция „Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове“ е прекратено служебното правоотношение на оспорвания на основание чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл, във връзка с ПМС № 180 от 23.05.2024 г. за изменение на Устройствения правилник на Агенцията и заповед № РД-56 от 01.04.2025 г. на изпълнителния директор на Агенцията. Със заповедта не е определено обезщетение по чл. 106, ал. 4 от ЗДСл за неспазено едномесечно предизвестие. Няма спор между страните и относно обстоятелството, че горната заповед е отменена като незаконосъобразна с решение № 17963 от 27.05.2025 г. по адм. д. № 3652/2025 г. на АССГ, потвърдено с решение № 13142/17.12.2025 г., постановено по адм. дело № 7752/2025 г. на ВАС на РБ. С разглеждания в настоящото производство иск, ищецът претендира обезщетение за неспазено предизвестие в размер на една основна заплата, съгласно чл. 106, ал. 4 от ЗДСл. В Глава шеста от ЗДСл са регламентирани обезщетенията, които се дължат на държавните служители при прекратяване на служебното им правоотношение.

Обезщетението по чл. 106, ал. 4 от ЗДСл е за неспазен срок на предизвестие. Основанието за изплащане на това обезщетение е неспазването на задължителния срок на предизвестие от страна на органа по назначаване. Неизпълнението на задължението за предизвестие лишава 4/7 служителя от това месечно възнаграждение, поради което той получава обезщетението за така причинената му имуществена вреда. Това обезщетение няма връзка с дължимото такова по чл. 104, ал. 1 от ЗДСл, чието правно основание е оставане на държавния служител без работа, за да се приеме за основателно възражението на ответника за отпадането му с обратна сила, което би било относимо възражение спрямо обезщетението по чл. 106, ал. 2 от ЗДСл. Обезщетението за неспазен срок на предизвестие е дължимо и правното основание за заплащането му не отпада с отмяната на административния акт /в този смисъл и решение № 5271/21.05.2025 г., постановено по адм. дело № 6903/2024 г. по описа на ВАС, Пето отделение/.

Съдът отчита, че има и обратно становище в по старата практика - на ВКС, обективирана в решение № 7/26.01.2009 г. по гр. д. № 5437/2007 г., I г. о., според която отмяната на заповедта заличава с обратна сила основаниято за плащане на обезщетението. Настоящият състав обаче приема, че по отношение на дължимото по чл. 106, ал. 4 от ЗДСл в тук разглежданата хипотеза

систематичното тълкуване на чл. 106 и чл. 108 от ЗДСл води до извода, че вземането възниква с факта на прекратяването без спазено предизвестие и не отпада с обратна сила при последваща отмяна на акта. По отношение на размера на дължимото обезщетение, съдът счита следното: Според чл. 106, ал. 4 ЗДСл обезщетението се определя в размер на основната заплата на държавния служител за неспазения срок на предизвестieto. Релевантна за определяне на обезщетението е индивидуално определената основна месечна заплата на конкретния служител. Съдът не възприема първия предложен от ищеца способ за определяне на обезщетението въз основа на максимално допустимия размер на основната месечна заплата за съответното длъжностно ниво и степен, увеличен с 15 на сто. Нормативно определените минимални и максимални размери очертават границите, в които индивидуалната основна заплата може да бъде определена, но не установяват сами по себе си конкретната индивидуална заплата на служителя. По делото не е установено към датата на прекратяването на ищеца да е била определена индивидуална основна месечна заплата в максималния допустим размер. Не може да бъде възприет и вторият предложен способ увеличение с 15 на сто на последната индивидуално определена заплата. От представените доказателства се установява, че при определени предпоставки индивидуалната основна месечна заплата може да бъде увеличавана в зависимост от годишната оценка на изпълнението и в определени максимални граници. Самата възможност за увеличение обаче не води автоматично до изменение на индивидуалната основна заплата. Определянето на максимално допустим процент „до 15 на сто“ не означава възникване по силата на самата оценка на безусловно право на увеличение именно с 15 на сто. По делото не е представен индивидуален акт, с който към датата на процесното прекратяване основната месечна заплата на ищеца да е била увеличена. Съдът не може да замести липсващото индивидуално определяне на възнаграждението от органа по назначаване, като сам определи предполагаем процент на увеличение. Не следва размерът на обезщетението да бъде определян и въз основа на възнагражденията на служители, заемащи други длъжности. Обстоятелството, че определени функции на премахнатата длъжност „главен юрисконсулт“ са възложени на длъжности от специализираната администрация, е било относимо към преценката за реалността на извършеното съкращение, но не установява индивидуалната основна месечна заплата на ищеца. Чл. 106, ал. 4 ЗДСл не предвижда обезщетението да се определя чрез средна заплата, максимална заплата или възнаграждение на служител на друга длъжност, а чрез основната заплата на конкретния държавен служител. Поради това съдът 5/7 намира за неотносими към размера на настоящото обезщетение сравненията между индивидуалните възнаграждения и длъжностните характеристики на „главен юрисконсулт“, „държавен одитор“, „старши одитор“ и „главен експерт“. Единственият установен по делото индивидуален размер на основната месечна заплата на ищеца е 4155 лв. При липса на доказано последващо изменение този размер следва да бъде възприет като база за определяне на обезщетението по чл. 106, ал. 4 ЗДСл. Тъй като едномесечният срок на предизвестие изцяло не е спазен, на ищеца се дължи обезщетение в размер на една основна месечна заплата – 4155 лв. Ответникът също изрично поддържа този размер като действително определената заплата. Искът следва да бъде уважен до този размер, превалутиран на 2124,42 и отхвърлен за разликата над него до пълния предявен размер от 5290 лв. По възражението за прихващане: Ответникът е направил възражение за прихващане с вземане в размер на 4155 лв., представляващо обезщетение по чл. 106, ал. 4 ЗДСл, изплатено на ищеца при предходното прекратяване на служебното правоотношение със Заповед № ЧР-38/05.06.2024 г.

Поддържа се, че след отмяна на тази заповед основанието за извършеното плащане е отпаднало и за ответника е възникнало вземане за връщане на сумата. Възражението е неоснователно.

Изложените по-горе съображения относно правната природа на обезщетението по чл. 106, ал. 4 ЗДСл са приложими и към обезщетението, изплатено при предходното прекратяване. След като при това прекратяване срокът на предизвестие също не е бил спазен, извършеното плащане е имало правно основание – компенсиране на неспазения срок на предизвестие. Последващата отмяна на Заповед № ЧР 38/05.06.2024 г. не прави извършеното плащане в получено без основание или на отпаднало основание по смисъла на чл. 55, ал. 1 ЗЗД. Следователно не е установено насрещно вземане на ответника за връщане на изплатеното обезщетение, което да бъде прихванато с настоящото признато вземане на ищеца. Възражението за прихващане следва да бъде отхвърлено. По законната лихва: Основателна е и акцесорната претенция за законна лихва върху уважената главница. Обезщетението по чл. 106, ал. 4 ЗДСл представлява самостоятелно парично вземане, произтичащо от прекратяването на служебното правоотношение без спазване на предвидения срок на предизвестие. ЗДСл не определя срок за изплащане на обезщетението. Поради това, съобразно общите правила за изпълнение на парични задължения, при липса на друг определен падеж, длъжникът изпада в забава след отправена покана за плащане. По делото е установено, че със заявление вх. № 163/04.04.2025 г. ищецът е поискал от ответника изплащане на обезщетението. Поради това върху уважената главница се дължи законна лихва, считано от 04.04.2025 г. до окончателното изплащане. По разноските: Ищецът не претендира разноски, такива не се и доказват да е направил. С оглед частичното отхвърляне на иска разноски следва да бъдат присъдени на ответника, който претендира такива по списък и са доказани за платено адвокатско възнаграждение. Възражението на ищеца за прекомерност е основателно (предвид размера на иска и че не се касае за правна и фактическа сложност на делото), поради което след намаляване на адвокатското възнаграждение и съразмерно на отхвърлената част от иска, в полза на ответника следва да бъдат присъдени разноски в размер на 90,96 евро. 6/7 Така мотивиран, съдът Р Е Ш И: ОСЪЖДА Изпълнителна агенция „Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове“ да заплати на М. П. М. с ЕГН [ЕГН] сумата 2124,42 евро (две хиляди сто двадесет и четири евро и четирдесет и два цента), представляваща обезщетение по чл.106, ал.4 от Закона за държавния служител за неспазен едномесечен срок на предизвестие при прекратяване на служебното правоотношение със Заповед № ЧР 14/01.04.2025 г., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 04.04.2025 г. до окончателното изплащане. ОТХВЪРЛЯ предявения иск за разликата над 2124,42 евро до пълния предявен размер от 5290 лв. ОТХВЪРЛЯ възражението на Изпълнителна агенция „Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове“ за прихващане с твърдяното насрещно вземане в размер на 4155 лв., представляващо изплатено на ищеца обезщетение по чл. 106, ал. 4 ЗДСл при прекратяване на служебното правоотношение със Заповед № ЧР-38/05.06.2024 г. ОСЪЖДА М. П. М. с ЕГН [ЕГН] да заплати на Изпълнителна агенция „Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове“ разноски по делото в размер на 90,96 евро (деветдесет евро и деветдесет и шест цента). Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд на РБ в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: